

Amnesty International Norges Landsmøte Tromsø
22.-24. oktober 2010

Styrets beretning til landsmøtet for perioden 2004-2010

Styrets beretning til landsmøtet for perioden 2004-2010

Amnesty International Norge

Innledning

Den foreliggende beretningen er både en rapport til landsmøtet om måloppnåelse og aktiviteter for perioden 2008-2010 og det er den siste rapporten for den strategiske planen for perioden 2004-2010.

Styret mener at denne beretningen sammenholdt med beretningene fra 2006 og 2008 viser at Amnesty International Norge (AI Norge) har fulgt, og i stor grad oppfylt, målsetningene i den overordnede strategiplanen for 2004-2010.

Styret vil samtidig understreke at vi har nådd våre mål på grunn av den aktiviteten våre medlemmer og aktivister har deltatt i. Derfor vil styret rette en stor takk til alle medlemmer og aktivister. På samme måte ønsker styret å takke de ansatte ved vårt sekretariat som har lagt til rette for all aktiviteten.

Menneskerettighetsstrategien

I perioden fra 2004-2010 har AI Norge prioritert følgende områder: 'Stopp Vold mot Kvinner', 'Bekjemp terror med rettferdighet', 'Kontrollér våpenhandelen' og 'Demand Dignity'.

Stopp vold mot kvinner

'Stopp vold mot kvinner'-kampanjen har gitt en rekke resultater: Det er opprettet voldtekstmottak i alle fylker, og krisesentra har blitt tilgjengelig fra alle kommuner. Et økende antall kommuner har utviklet handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. I enkelte asylmottak er det gjort fysiske tilpasninger for å gjøre dem bedre tilpasset kvinnelige beboeres trygghetsbehov. Regjeringen har besluttet å gjennomføre en omfangsundersøkelse av voldtekt og annen seksuell vold, et krav Amnesty gjentatte ganger har fremmet i kampanjen.

'Stopp vold mot kvinner'-kampanjen har også hatt et internasjonalt fokus. Vi har aksjonert for flere krisesentre i Russland og Tyrkia, og mot vold mot kvinner i nære relasjoner i de okkuperte palestinske områdene. AI Norge har også gjennom lobbyvirksomhet vektlagt å bekjempe vold mot kvinner i forbindelse med krig og konflikt. I dette arbeidet har Sudan, Den demokratiske republikken Kongo, Colombia og Tsjad vært prioritert.

AI Norge var en sentral deltaker og pådriver for at Norge skulle utvikle en handlingsplan for å virkeliggjøre FNs sikkerhetsrådsvedtak 1325 om kvinner, fred og sikkerhet, en plan regjeringen la fram i 2006. AI Norge har siden deltatt aktivt i arbeidet med å påse at norske myndigheter oppfyller denne handlingsplanen som integrert del av sitt freds- og forsoningsarbeid verden rundt.

Bekjemp terror med rettferdighet

I hele perioden har AI Norge arbeidet for at terrorbekjempelsen etter 11. september 2001 skulle drives med respekt for menneskerettighetene. Dette standpunktet har vunnet flere

tilhengere gjennom perioden, også i USA som har vært den viktigste premissleverandøren for en terrorbekjempelse med liten respekt for menneskerettigheter.

Det største gjennombruddet internasjonalt i perioden er president Obamas løfte om å stenge Guantánamo og alle hemmelige fengsler - og hans eksplisitte forbud mot tortur. I tillegg til arbeidet rettet mot USAs politikk har AI Norge særlig fokusert på Pakistan i denne kampanjen.

Kontroller våpenhandelen

Denne kampanjen var i flere år en av AI Norges hovedprioriteringer. Betydelig innsats ble lagt ned både i kampanje og lobbyarbeid. Arbeidet med å få på plass en juridisk bindende konvensjon for regulering av våpenhandelen går for tiden etter planen i FN og AI Norge følger med og gir innspill på strategiske tidspunkt.

Demand Dignity

På landsmøtet 2008 var Amnestys globale fattigdomskampanje, kalt 'Demand Dignity', hovedtema. Kampanjen fikk allerede fra starten stor oppslutning i Norge. AI Norge har siden da gjennomført mange opplæringsseminarer som har vært populære.

Høsten 2009 gjennomførte Amnesty det første store høydepunktet i 'Demand Dignity'-kampanjen. Fokus var på næringslivets samfunnsansvar i Nigeria, nærmere bestemt Shells oljevirkosomhet i Niger-deltaet. Det ble gjennomført over 60 aksjoner på Shell-statsjoner og andre steder i løpet av høydepunktet i Norge. 60.000 signaturer ble overlevert Shells ledelse i Nederland. Arbeidet mot Shell er ikke endelig avsluttet og vi kan derfor ikke oppsummere resultatene.

AI Norge arrangerte på nyåret 2010, i samarbeid med universitetsprosjektet LEVE, et internasjonalt seminar som fokuserte på tiltak for å redusere dødsfall i barsel og under graviditet. Høsten 2010 arrangerte vi i samarbeid med Care og Unicef et tilsvarende seminar på Stortinget i forkant av FNs toppmøte om tusenårsmålene.

I tillegg til dette støttet vi en kampanje mot mødre dødelighet i Sierra Leone med GBP 30.000. Kampanjen ble gjennomført av den lokale seksjonen i samarbeid med det internasjonale sekretariatet.

Slumbeboeres rettigheter er det tredje prioriterte området innenfor 'Demand Dignity'. I forhold til dette temaet har vi først og fremst aksjonert i enkeltsaker i flere land. AI Norge er også i ferd med å vurdere evt. samarbeid med en kambodsjansk organisasjon som blant annet jobber mot tvangsutkastelser.

I tillegg til Shell-høydepunktet, har aksjonene innenfor kampanjen 'Demand Dignity' fått stor oppslutning, bl.a. for slumbeboeres rettigheter i Kenya, mot diskriminering og tvangsutkastelse i Italia og Romania, mot abortlov i Nicaragua som truer kvinners helse og for å sikre mødre helse i Burkina Faso.

AI Norge har i tillegg drevet målrettet lobbyvirksomhet opp mot relevante departementer og politiske miljøer for å påvirke Norges innsats i internasjonale sammenhenger på områdene næringslivets samfunnsansvar, mødre helse/tusenårsmålene og ØSK-konvensjonen.

Andre prioriterte aksjoner

Fra 2006 og til De olympiske leker i Beijing i 2008 la AI Norge ned store ressurser i, og fikk stor oppmerksomhet om, kampanjen mot brudd på menneskerettighetene i Kina. Vi gjennomførte et større samarbeid med Norsk Journalistlag og Norske PEN for å informere norske journalister om MR-situasjonen i Kina. I 2008 samarbeidet vi med Norges idrettsforbund og en rekke toppidrettsutøvere støttet kampanjen vår. Vi gjennomførte 'Klikk-kampanjen' for ytringsfrihet på nettet, en rekke dødsstraffaksjoner og enkeltsaker innenfor 'Folk i Fare-programmet'.

Arbeidet mot tortur og dødsstraff har også foregått kontinuerlig innenfor de prioriterte kampanjene og landene.

Når det gjelder dødsstraff har vi særlig hatt et fokus på dødsstraff for mindreårige lovbrøyttere. USAs Høyesterett hevet minstealderen for dødsstraff til 18 år i 2006. I sin kjennelse henviste Høyesterett til internasjonale reaksjoner på USAs praksis med å dømme mindreårige til døden.

Mer overordnet når det gjelder dødsstraff har vi sett en positiv utvikling i perioden. Seksten land og tre stater i USA har avskaffet dødsstraff.

Styret kan dessverre ikke hevde at vårt arbeid mot tortur har ført til en reduksjon i dette menneskerettighetsbruddet, med unntak av den nevnte beslutningen til president Obama. Antallet land der AI har registrert tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling er ikke redusert i løpet av perioden.

Som landsmøtet har vedtatt, har det også vært en prioritet å jobbe for økt rettighetsbeskyttelse for LHBT-personer. Hovedsatsningen på dette området har vært samarbeidet med organisasjoner i Baltikum og deltakelse på deres Pride-marsjer i Latvia og Litauen.

Landsmøtet i 2008 vedtok at AI Norge skulle prioritere å utvikle sterke bånd til menneskerettighetsaktivister i Nordvest-Russland, og at dette skulle drives fram av Amnesty-aktivister i Nord-Norge. AI Norge har gjennom sitt MRU-prosjekt i Murmansk jobbet tett med aktivister i regionen. Men det har vist seg vanskelig å bygge opp et prosjekt av den typen landsmøtet så for seg. Etter samråd med Amnesty-aktivister i Nord-Norge har ambisjonene for dette arbeidet derfor blitt skalert ned.

Norge og menneskerettigheter

AI Norge har lagt vekt på å påvirke norske myndigheter, både med tanke på ulike menneskerettslige problemer nasjonalt og med tanke på Norge som internasjonal aktør. Dette arbeidet omfatter både rådslagning og konfrontasjoner i møter og medier når det er på sin plass.

I Norge har vold mot kvinner og ulike sider ved flyktning- og asylpolitikken vært de viktigste temaer i dialogen med norske myndigheter. Det er allerede nevnt over hvilke resultater vi har nådd innenfor 'Stopp vold mot kvinner-kampanjen'. I tillegg ønsker styret å trekke fram at AI Norge utarbeidet og publiserte fire rapporter under 'Stopp vold mot kvinner'- kampanjen. En rapport om norske kommuners beredskap mot vold mot kvinner, en rapport basert på en spørreundersøkelse om menns holdninger til vold mot kvinner, en rapport om situasjonen for kvinner på asylmottak og en rapport der lovgivning og praksis omkring voldtekt i de nordiske land ble sammenlignet. Den sistnevnte ble i 2010 lagt til grunn for en internasjonal Amnesty-kampanje mot de nordiske lands myndigheter.

Når det gjelder flyktninger og asylsøkere har vi i det siste året registrert en bekymringsverdig innstramning på enkelte områder. AI Norge er, sammen med en rekke andre organisasjoner, aktiv i å forsøke å reversere disse innstramningene. Våre hovedkrav er at norske myndigheter skal følge FNs høykommissær for flyktningers synspunkter på hvor det er utrygt å returnere avviste asylsøkere.

Norsk næringsliv har vært en målgruppe for AI Norge, både for dialog og opplæring, som samarbeidet med Statoil og Hydro. AI Norge utfordret gjennom lobby og aksjoner en annen norsk bedrift, Aker/Kværner, for deres virksomhet knyttet til Guantánamo-fangeleiren. En juridisk utredning som AI Norge fikk utført, konkluderte med at Aker/Kværner kunne tiltales for medansvar for mishandling og tortur på Guantánamo. Riksadvokaten besluttet likevel ikke å åpne etterforskning av Aker/Kværner.

Et høydepunkt i arbeidet om næringslivets samfunnsansvar kom i 2009 da AI Norge offentliggjorde en undersøkelse om store, norske bedrifters holdninger og praksis når det gjelder samfunnsansvar. Den viste at vi fortsatt har store utfordringer på dette området, men den viste også en viss vilje fra bedriftene til å arbeide videre på sektoren.

Menneskerettighetsundervisning

I perioden har AI Norge videreført finansieringen og administreringen av prosjekter i menneskerettighetsundervisning (MRU) i en rekke land i verden. Denne posisjonen er vi i ferd med å videreføre ved at AI Norge blir et internasjonalt senter for MRU i AI internasjonalt.

I 2009 ble virksomheten relatert til midlene fra TV-aksjonen i 1999 avsluttet. Sluttrapporten fra IS viser omfattende resultater innenfor feltene regionale ressursentre, støtte til MR-forkjempere, MRU, og i utvikling av AI-bevegelsen globalt, inkludert bl.a. SVMK-kampanjen og kampanjearbeidet i Karibien. For AI Norge er det gledelig at 13 Amnesty-seksjoner og -strukturer har kunnet gjennomføre gode MRU-prosjekter gjennom REAP. Styret er spesielt glade for å kunne rapportere om prosjektet i Murmansk i Russland, som ble drevet og ikke bare finansiert av AI Norge i første fase, der over 400 russiske lærere har fått opplæring i menneskerettigheter og undervisning om menneskerettigheter. Som i de fleste REAP-prosjektene, har disse igjen nådd flere tusen elever med MR-informasjon og mobilisert en rekke av dem til MR-aktivisme. Den globale evalueringen av REAP viser at MRU-prosjektene har hatt virkning både på individuelt nivå, på seksjonenes utvikling og på samfunnsnivå, bl.a. i endring av utdanningslovverk.

AI Norge har også satset mye på å nå fram til norske skoler og skoleelever. Alle regionkontorene har opprettet foredragsgrupper som har holdt hundrevis av foredrag på skoler landet rundt.

AI Norge har også lagt stor vekt på å samarbeide med andre organisasjoner som jobber på vårt felt, som Den norske Helsingforskomiteen, Stiftelsen Menneskerettighetshuset og Norsk Organisasjon for Asylsøkere, samt andre humanitære og solidaritets-organisasjoner. En rekke utspill og aksjoner i flyktningarbeidet, samkjørte henvendelser til norske myndigheter om Russland, arbeid for at irregulære migranter også skal få sine grunnleggende rettigheter oppfylt, er noen få eksempler.

Organisasjonsstrategi

Landsmøtet vedtok i 2008 en regionalisering av organisasjonen, som hadde som eksplisitt mål å engasjere flere mennesker utenfor de største byene i ulike typer Amnesty-aktiviteter, øke Amnestys synlighet i hele landet og bidra til vekst i organisasjonen. Regionaliseringen har bidratt til nye former for tilknytning til organisasjonen i nettverk og ressursgrupper av mange slag. Aktivismen i det offentlige rom har også økt de siste årene. I vårens høydepunkt omkring ulovlige fengslinger ble det gjennomført godt over hundre arrangement over hele landet.

Regionaliseringen ble i 2007 vedtatt som et treårig forsøksprosjekt. Etter å ha gjennomført en ekstern evaluering av forsøket i 2010 har styret vedtatt å gjøre regionaliseringen av AI i Norge til en fast organisasjonsform med regionkontorer i Stavanger, Bergen, Trondheim, Tromsø og Oslo.

Aktivism

De forskjellige styrene i perioden har alle lagt stor vekt på å ivareta og videreutvikle AIs unike særegenhet som aktivistorganisasjon. Dette har gitt seg utslag i nyvinnende aktivisme via moderne teknologi som SMS og internett; Omtrent 100.000 mennesker i Norge har gjennom perioden deltatt i Amnestys aksjoner gjennom SMS-aksjonsnettverket. SMS-aksjonsnettverket alene har dessuten ført til at 30-40.000 personer som ikke var aktive i Amnesty før, nå har blitt det.

Arbeidet for enkeltpersoner har som alltid stått i sentrum for AI i Norges arbeid. Både i kampanjer og i egne programmer som 'Folk i fare', har enkeltpersoners historier vært i sentrum og målsetningene har vært knyttet til å forbedre deres situasjon. Dette har materialisert seg i hundrevis av hastekasjoner, fokus på enkeltpersoner i kampanjer som 'Klikk', Kinakampanjen', 'Uspesifisert' for å nevne noen.. I tillegg til dette har vi hele perioden hatt ulike muligheter for medlemmene til å engasjere seg langsiktig i enkeltsaker på ulike måter.

Kampanjearbeidet organiseres nå i to årlige høydepunkter. Dette er gjort for å fokusere organisasjonens krefter og øke forutsigbarheten for medlemmene. I forbindelse med høydepunktene har medlemmene blitt tilbudt opplæring regionalt, og de har fått mulighet til å påvirke innholdet i aksjonene. Deltakelsen i arrangementer knyttet til høydepunktene har økt jevnt og trutt.

Styret ønsker å trekke fram AI-gruppenes aktiviteter i forbindelse med kampanjearbeidet. Kampanjen for å få norske kommuner til å utvikle handlingsplaner mot vold mot kvinner, kampanjen i forkant av OL i Kina, kampanjen mot Shells brudd på menneskerettighetene i Nigeria, og kampanjen mot 'Ulovlige fengslinger' er alle gode eksempler på mange Amnesty-medlemmers aktivitet og synlighet.

Kommunikasjon

I løpet av den inneværende strategiperioden har AI i Norge økt sin offentlige profil kraftig. Vi er en premissleverandør i den offentlige debatten om menneskerettigheter. Våre talspersoner er kjent i mediene og i noen grad i offentligheten.

I perioden har AI Norge også utviklet en ny kommunikasjonsstrategi, hvis hovedmålsetning er å gjøre AI og AIs arbeid enda mer kjent og respektert. Hovedlinjen i strategien er å senke

terskelen inn til Amnestys aktiviteter og tenkning, og å gjøre organisasjonen ”varmere” og nærmere for flest mulig.

En annen nyvinning i kommunikasjonsarbeidet er innføringen av Amnesty-prisen, som ble delt ut første gang i 2004 da den gikk til Liv Jessen fra Pro Sentret i Oslo. Siden har Vibeke Omberg fra = Oslo, privatetterforsker Tore Sandberg, menneskerettighetsaktivist Mahmood Amiry Moghaddam, Vinje Kommune og psykolog Nora Sveaas fått prisen.

Internasjonalt organisasjonsarbeid

AI Norge har også vært svært aktiv i den internasjonale bevegelsen, særlig i de internasjonale initiativene for å gjøre AI mer samkjørt med felles prioriteringer - og dermed også mer effektiv som organisasjon. Både styremedlemmer og generalsekretæren har bidratt aktivt på de internasjonale rådsmøtene (ICM), og på andre internasjonale møteplasser. På ICM i 2007 fremmet delegasjonen to vedtaksforslag som var vedtatt på AI Norges landsmøte i 2006. En om at AI skulle gå inn for et forbud mot klasevåpen, og en som foreslo å videreføre ’kontroller våpenhandel-kampanjen’. Begge ble vedtatt i noe reviderte versjoner. På ICM i 2009 ble den nye ’Integrerte strategiske planen’ for 2010-2016 vedtatt.

Det har også vært et uttalt ønske for AI Norge å støtte andre seksjoner utover det vi har gjort med midler fra TV-aksjonen. I tillegg til kampanjen i Sierra Leone, som er nevnt, har vi også støttet et svært suksessrikt vervearbeid i AI Mexico. Og vi har bidratt med ekstra midler til International Mobilization Trust, som tar hånd om finansieringen av AI-strukturene som ikke er selvfinansierende.

Styre og sekretariat

I inneværende landsmøteperiode har Bente Erichsen (leder), Gustav Haver (nestleder), Jostein Djupvik, Rune Arctander, Wenche Skorge, Torbjørn Knutsen, Anja Johansen og Trude Hella Eide sittet i styret. Varamedlemmer var Karen-Lise Scheie Knutsen, Gro Mari Hanem (trakk seg kort etter landsmøtet i 2008), Anne Lise Nessæther og Tale Halsør. Bente Erichsen var sykemeldt fra vervet som styreleder august-desember 2009. Gustav Haver fungerte som styreleder i denne perioden, mens Jostein Djupvik ble konstituert som nestleder og Karen-Lise Scheie Knutsen fungerte som fast medlem.

Siden 2004 har i tillegg følgende personer sittet i styret i AI Norge:

2004 – 2006: Jon Ekeland, leder, Siri Øvstebø, nestleder, Eystein Myking (økonomiansvarlig), Styremedlemmer: Ellinor Melbye, Catharina Vogt, Beate Slydal
Jostein Djupvik, Ingrid Skjølaas, Eystein Myking, Sven Mollekleiv
Varamedlemmer:
Steinar Vike, Anja Johansen, Bodil Røysset, Karen Onsager

2006 – 2008: Bente Erichsen (leder), Gustav Haver (nestleder), Berit Kvinge (økonomiansvarlig), Ellinor Melbye, Ingrid Sjølaas, Jostein Djupvik, Anja Johansen, Bente Skorge, Gerald Folkvord
Varamedlemmer: Karen Lise Scheie Knudsen, Miriam Rashidi, Rune Arctander, Sylo Taraku.

Sekretariatet har i perioden vokst fra 28 til 34 ansatte. I tillegg kommer et varierende antall timelønnede på Telemarketing og Face2Face. I desember 2006 sluttet Petter Eide som generalsekretær og John Peder Egenæs ble tilsatt i april 2007.

Styret har tilbudt John Peder Egenæs et nytt åremål fra 2011.

I mai 2009 flyttet sekretariatet fra Tordenskioldsgate 6b til Grensen 3 i Oslo.

Vekst

AI Norge tar ikke imot økonomisk støtte i form av statlige midler. Det plasserer AI Norge i en positiv særstilling i forhold til andre organisasjoner, og sikrer organisasjonens uavhengighet. Innbetalinger fra medlemmer er fortsatt organisasjonens viktigste inntektskilde.

I perioden har AI Norge vokst med knapt 11.000 medlemmer (fra 45.100 i 2004 til 54.900 ved utgangen av 2009). I samme periode har antall aktivister i SMS-nettverket vokst med over 50.000 (fra 13.500 i 2004 til 67.000 ved utgangen av 2009). Inntektene har økt med 22 millioner kroner (fra 36,8 mill. i 2004 til 59 mill. i 2009).

Vedlegg til styrets beretning:

II. MENNESKERETTIGHETSSTRATEGI

Mål 1: AI Norge skal arbeide for en forbedring av menneskerettighetsvernet i forhold til prioriterte temaer og land

For å kunne oppnå konkrete resultater og bruke sine begrensede ressurser på best mulig måte er det nødvendig for AI Norge å gjøre klare strategiske valg og prioriteringer mht. hvilke temaer og land det skal fokuseres særlig på.

Delmål 1: AI Norge skal delta i AIs store globale kampanjer

AI Norge vil gi høy prioritet til den internasjonale organisasjonens store globale temakampanjer. AI Norge vil engasjere seg i den kommende kampanjen som vil fokusere på menneskerettighetenes udelelighet (Dignity-kampanjen). Denne kampanjen søker å vise sammenhengene mellom både sivile, politiske og økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter.

Amnesty i Norge har deltatt i alle prioriterte kampanjer fra det internasjonale sekretariatet: Vold mot kvinner, Demand Dignity og Sikkerhet og menneskerettigheter.

Vold mot kvinner

VOLD MOT KVINNER I ASYLMOTTAK

- Amnesty International gjennomførte en omfattende kartlegging av situasjonen for kvinner som bor på asylmottak i Norge i 2007/2008. Konklusjonen var at kvinner har en hverdag som er preget av trusler om og frykt for overgrep. Mottakenes fysiske utforming gir kvinner i liten grad et beskyttet privatliv. Personalet mangler nødvendig kunnskap og kompetanse til å kunne sikre kvinner nødvendig oppfølging og

beskyttelse ved mistanker om vold eller vold. Eksisterende undersøkelser om omfanget av vold i asylmottak er i liten grad kjønnsensitive og har bidratt til en grov underrapportering av det faktiske omfanget av vold mot kvinner i asylmottak.

- Rapporten om vold mot kvinner i asylmottak ble lansert med stor pressekonferanse på Tanum Asylmottak i oktober 2008. Påfølgende lobby rettet mot UDI og AID bidro til at departementet vedtok å bevilge 30 millioner kroner til fysisk tilrettelegging av asylmottak slik at kvinner i større grad sikres beskyttelse. UDI har som et resultat av Amnestys rapport vedtatt å sikre bedre opplæring av ansatte og få til en mer kjønnsensitiv kartlegging av omfanget av vold, men ønsker dessverre ikke å øke bemanningen ved mottakene slik Amnesty har anbefalt.

CASE CLOSED – VOLDTEKT I DE NORDISKE LAND

- De fire nordiske Amnesty-seksjonene Danmark, Finland, Norge og Sverige gjennomførte en sammenlignende analyse av rettsprosessen i forbindelse med voldtektssaker i de fire nordiske land.
- Den opprinnelige rapporten Case Closed, Rape and Human Rights in the Nordic Countries, ble lansert i de nordiske land i september 2008.
- Det internasjonale sekretariatet ba de nordiske seksjonene om å lage en kortversjon av rapporten til internasjonal lansering. Kortversjonen ble lansert 8. mars 2010 på Commission og the Status of Women i FN i New York, og markerte avslutningen av den internasjonale kampanjen Stopp vold mot kvinner.
- Amnesty i Norge har hatt flere lobby-møter med ulike departementer for å følge opp rapporten. Rapporten ble presentert ved lansering for justisminister Storberget i september 2008, og har også vært et viktig referansedokument i forbindelse med utarbeidelsen av Amnesty Internationals skyggerapport til Norges rapportering i FNs Menneskerettighetsråd (UPR-prosessen) i 2009. Under utspørringen av Norge i FNs Menneskerettighetsråd i desember 2009 stilte svært mange stater spørsmål om omfanget av vold og seksuelle overgrep, og etterlyste mer offensive tiltak fra myndighetenes side. Norge har forpliktet seg til å følge opp flere av de konkrete anbefalingene som fremkom under UPR-prosessen, bla om bedre forebygging av overgrep og vold og kartlegging av omfang.
- Rapporten har også vært fulgt opp med web-baserte aksjoner, sms-aksjoner og mange lokale aksjoner, særlig ifm 8. mars.
- Amnestys nordiske seksjoner sendte juni 2010 et brev med 27.411 underskrifter til de nordiske justisministre med krav om å sikre kvinners rett til rettslig beskyttelse mot seksuelle overgrep og voldtekt.
- Rapporten har allerede bidratt til flere konkrete endringer i den finske straffelovgivningen. I Sverige vurderes det å etablere en undersøkelseskommisjon som skal kartlegge årsakene til henleggelses i voldtektssaker. I Norge har Justisdepartementet nå vedtatt å gjennomføre omfangsundersøkelse for vold i nære relasjoner og voldtekt og seksuelle overgrep. Familievoldskoordinatorer i politidistriktene har utvidet virkeområdet til å inkludere seksualisert vold, og i de største politidistriktene er det etablert egne team for vold i nære relasjoner/ seksualisert vold. Det er opprettet en ressursgruppe i Kripos som skal jobbe med seksualisert vold. Selv om dette er mindre omfattende tiltak enn det Amnesty mener er nødvendig for å få til en reell satsing for å sikre offer for seksuelle overgrep og voldtekt et reelt rettslig vern, kan det ses på som skritt på veien.

VOLD MOT KVINNER I KRIG OG KONFLIKT/UN SR 1325

- Nettverket Forum Norge 1325 (Nettverket), som Amnesty er en del av, arrangerte 30. mars 2009 et internasjonalt seminar for å planlegge oppstarten av en internasjonal kampanje for å stanse seksuelle overgrep i krig. I oppfølgingen av konferansen er det utarbeidet søknad til UD om støtte til forprosjekt til kampanjen som ble oversendt UD våren 2010.
- Nettverket er også en aktiv pådriver i forhold til UD's oppfølging av Handlingsplanen for gjennomføringen av Sikkerhetsrådsresolusjon 1325, der status per i dag er at det skal lages et annekset til Handlingsplanen for 1325 som konkretiserer indikatorene.
- Amnesty følger opp flere enkeltsaker/aksjoner, bl.a kjønnsbasert og seksualisert vold i Sudan/Darfur, Øst-Kongo/Kivu og Afghanistan.

Demand Dignity

GENERELT

- Amnesty i Norge har deltatt på felles kampanjemøter for hele bevegelsen og vært en bidragsyter i arbeidet med å utvikle Demand Dignity-kampanjen.
- Amnesty i Norge har gjennomført mange aksjoner innen Demand Dignity-kampanjen og produserer jevnlig artikler til nett og andre kanaler om tematikken.
- Demand Dignity-kampanjen var utgangspunkt for kampanjehøydepunktene høsten 2009 (Bedriftenes samfunnsansvar og Shells menneskerettighetsbrudd i Nigerdeltaet) og høsten 2010 (mødredødelighet og slumbeboernes rettigheter).

BEDRIFTENES SAMFUNNSANSVAR

- Amnesty i Norge gjennomførte i samarbeid med TNS Prospera en omfattende undersøkelse av menneskerettighetsberedskapen hos alle store norske selskaper og store internasjonale selskaper som har norske avdelinger. Resultatene viste at det er stor avstand mellom policy og praksis hos norske selskaper. Undersøkelsen ble godt dekket i norske medier både på fjernsyn og aviser.
- Amnestys rapport "Nigeria: Petroleum, Pollution and Poverty in the Niger Delta" var utgangspunkt for kampanjehøydepunktet høsten 2009. Rapporten dokumenterte hvordan miljøødeleggelsene som følge av Shells oljevirkosomhet har ødelagt livsgrunnet til befolkningen i Nigerdelta.
- Amnesty i Norge hadde møte med toppledelsen i Shell Norge for å be dem legge press internt i selskapet.
- Amnesty i Norge laget egne postkort "Come clean about the impact of oil pollution in the Niger Delta", som ble sendt til Shells konsernsjef Mr. Voser, selskapets ledelse i Nigeria og nigerianske myndigheter. Postkortene ble brukt på stands og aksjoner på bensinstasjoner.
- 40.000 underskrifter mot Shell ble samlet inn.
- Amnesty i Norge hadde 60 aksjoner på Shell-stasjoner rundt om i hele Norge.
- Utstillingen fra Nigerdelta som viser miljøødeleggelsene og konsekvensene av dette for befolkningen ble vist på Oljemuseet i Stavanger, Christian Michelsens Institutt i Bergen og på Teknisk Museum i Oslo.
- Miljø- og menneskerettighetsaktivisten Nenibarini Zabbey fra Nigerdelta deltok på åpningen av Nigerdelta-utstillingen på Oljemuseet i Stavanger, hadde foredrag på Universitetet i Stavanger og Oslo, på BI og hadde møte med Utenriksdepartementet.

MØDREDØDELIGHET

- *Nicaragua og manglende tilgang til abort:* Rapportlansering som ble fulgt opp med lobbyarbeid rettet mot norske myndigheter. Arrangerte møte mellom Amnestys etterforsker og den norske eksperten i FNs torturkomité Nora Sveaas som i 2009 behandlet dette i møte i Torturkomiteen. Webbasert aksjon for fire helsearbeidere som var anmeldt for medvirkning til abort. Aksjonen ble avsluttet etter at påtalemyndighetene besluttet å henlegge saken.
- *Burkina Faso og manglende tilgang til grunnleggende helsetjenester for gravide og fødende kvinner:* Rapportlansering fulgt opp med webaksjon som resulterte i at 15.700 underskrifter ble sendt til burkinesiske myndigheter. President Blaise Compaoré har lovet å gjøre grunnleggende helsetjenester for gravide og fødende kvinner gratis. Amnesty følger opp for å sikre at presidenten oppfyller sine løfter.
- *Sierra Leone og manglende tilgang til grunnleggende helsetjenester for gravide og fødende kvinner:* Amnesty Norge har bidratt med kr 300.000 til gjennomføring av omfattende rapportlansering og kampanjekaravane i Sierra Leone.
- *Internasjonalt seminar om menneskerettigheter og mødredødelighet/ MDGene februar 2010, i samarbeid med Universitetet i Oslo/LEVE.* Rundt 150 deltagere fra forskningsinstitusjoner, frivillige organisasjoner, NORAD, UD og andre. Bidro til å konkretisere rettighetsbasering av Milleniumsmålene og la dermed et grunnlag for videre arbeid opp mot FNs toppmøte om Milleniumsmålene september 2010.

RETTIGHETENE TIL MENNESKER I SLUM

- Arbeidet for å forsvare retten til bolig, særlig rettighetene til mennesker i slum, var i all hovedsak konsentrert på enkeltaksjoner i rundt 12 forskjellige land. Hovedvekt var på å forhindre tvangsutkastelser eller kreve erstatning etter tvangsutkastelser.
- I et felles prosjekt med de europeiske Amnesty-seksjonene ble det gjennomført aksjoner for rettighetene til romfolk i Italia, Slovakia, Tsjekkia og Romania.
- Flere aksjoner og mediarbeid ble gjennomført for å imøtegå tvangsutkastelser, rivning av skoler og nektelse av adgang til fersk vann i de okkuperte palestinske områdene.
- Amnesty aksjonerte for at slumbeboere i Kambodsja skulle få reell adgang til beskyttelse av landets lover som regulerer land- og boligrettigheter. I samarbeid med det internasjonale sekretariat gjennomførte Amnesty i Norge et kurs i mediarbeid for kambodsjanske NGO-aktivister. Situasjonen for slumbeboere i Kambodsja ble også belyst gjennom en reportasjereise av en medarbeider på Amnestys kontor i Oslo.
- Sommeren 2010 satte Amnesty i gang et hasteaksjonsnettverk mot tvangsutkastelser som et samarbeidsprosjekt mellom flere seksjoner.

MILLENIUMSMÅLENE

- Amnesty har hatt et intenst lobbyarbeid opp mot både Utenriksdepartementet og NORAD for å sikre en solid rettighetsforankring av sluttdokumentet til FNs toppmøte om Milleniumsmålene (MDG) i september 2010, i samarbeid med bl.a Redd Barna. I tillegg har Amnesty jobbet tett med andre organisasjoner om å sikre en rettighetsbasering av Handlingsplanen for kvinners og barns helse som blir

fremlagt på toppmøtet på initiativ fra bl.a Norge, og som skal sikre en bedre oppfølging av MDG 4 og 5.

Menneskerettigheter og sikkerhet

OMLEGGING AV KAMPANJESTRATEGIEN

- I 2009 foretok Amnesty internasjonale sekretariat en grundig analyse av Amnestys arbeid mot menneskerettighetsbrudd i sammenheng med påståtte anti-terroriltak. Konklusjonen var at Amnesty hadde lyktes i å problematisere temaet i offentligheten og gjennom dette å bidra til et holdningsskifte både i offentligheten og hos myndighetene, særlig i en del vestlige demokratier som USA eller Storbritannia. Samtidig hadde Amnesty konsentrert seg i altfor stor grad på USA og gjort for lite får å ta opp overgrep legitimert som antiterroriltak i en rekke andre land der situasjonen var minst like alvorlig. Som resultat ble kampanjen lagt om i slutten av 2009 og har nå et mye bredere fokus.

SØKELYS PÅ ENKELTSKJEBNER

- I større grad enn tidligere fokuserte Amnesty på den menneskelige lidelsen nedprioriteringen av menneskerettigheter i sammenheng med sikkerhetstiltak forårsaker både for ofre for menneskerettighetsbrudd og deres pårørende. Hensikten var å gi den delvis altfor abstrakte og fjerne diskusjonen om terror og rettigheter et menneskelig ansikt. Dette kom særlig til uttrykk i kampanjehøydepunktet våren 2010 som satte nye rekorder både når det gjaldt lokal aktivisme (med over 100 lokale arrangementer i løpet av to måneder) og innsamlete signaturer på appeller.

USA

- Den nye amerikanske regjeringen under president Obama uttrykte tydelig at USAs anti-terrorpolitikk i fremtiden skulle være basert på respekt for menneskerettighetene. Bortsett fra en tydelig nedgang i rapporter om tortur og annen mishandling utført av amerikanske tjenestemenn, har det imidlertid hittil vært lite reell forbedring.
- Amnesty tydeliggjorde sine krav til amerikanske myndigheter ved mange anledninger både i media og gjennom aksjoner. Amnestys kritikk fikk spesielt stor oppmerksomhet i sammenheng med utdelingen av Nobels fredspris til Obama.
- I tillegg til media- og aksjonsarbeid tok Amnesty opp USAs fortsatte menneskerettighetsbrudd i flere lobbymøter med norske myndigheter og den amerikanske ambassaden.

PAKISTAN

- Amnesty fortsatte med å støtte arbeidet til et nettverk av pårørende til personer som er "forsvunnet" etter å ha blitt anholdt av den pakistanske sikkerhetstjenesten.
- Amnesty rettet søkelys mot situasjonen i Nordvest-Pakistan der sivilbefolkningen enten blir overlatt en brutal undertrykkelse gjennom Taliban og andre væpnede grupper eller havner i kryssild av kampene mellom disse grupper og pakistanske og amerikanske styrker.

AFGHANISTAN

- Amnesty engasjerte seg for at en eventuell fredsavtale med deler av Taliban i Afghanistan ikke skulle gå på bekostning av menneskerettighetene og særlig kvinnenes rettigheter. Norske myndigheter støttet dette kravet.

- Amnesty rettet også i andre sammenheng søkelys mot hvordan den væpnede konflikten i Afghanistan gikk ut over sivilbefolkningens og spesielt kvinnenes rettigheter.

RUSSLAND/NORDKAUKASUS

- Amnesty engasjerte seg i en rekke saker der mennesker hadde blitt drept, torturert eller utsatt for tvungen forsvinning i sammenheng med påståtte anti-terroroperasjoner i Nordkaukasus. En sak der Amnesty i Norge var særlig sterkt engasjert endte med at en russisk straffedomstol for første gang kjente en russisk tjenestemann skyldig i tortur i Tsjetsjenia. Bistandsadvokaten til torturofferets familie ble senere drept i sammenheng med en annen sak.

KINA

- Se under delmål for arbeidet mot forfølgelse av uigurer i sammenheng med påståtte sikkerhetstiltak.

NORGE

- I samarbeid med den britiske NGOen Reprieve og den amerikanske Center for Constitutional Rights, prøvde Amnesty å overbevise norske myndigheter om å gi opphold til et lite antall personer som skulle bli løslatt fra Guantánamo men som ikke kunne returnere til sine hjemland på grunn av fare for tortur og andre overgrep. Norge har imidlertid hittil sagt kategorisk nei til en slik anmodning.
- Så vidt kjent foretok norske myndigheter fortsatt ikke noen gransking av flere landinger av fly som har blitt brukt av USA til illegale fangetransporter. Amnesty forsøkte flere ganger å problematisere dette, men møtte lite interesse hos medier og stortingspartiene.
- Amnesty fortsatte å ta opp problemet med overføring av personer tatt til fange av norske ISAF-styrker til afghanske myndigheter. Norge har inngått en avtale med Afghanistan om oppfølging av disse fangene, men det er uklart hvor vidt dette blir overholdt i praksis.
- Amnesty fulgte med på hvordan de nye norske straffebestemmelsene mot terrorisme ble brukt i praksis. Hittil har det vært én retts sak der aktoratet påberopte seg disse bestemmelsene, men domstolen avviste at handlingen dreide seg om falt innenfor straffelovens definisjon av terrorisme.

Delmål 2: AI Norge skal arbeide mot tortur og annen mishandling

AI Norge vil engasjere seg for tiltak som forbedrer beskyttelsen mot tortur eller grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff. Tiltak skal blant annet rettes mot soningsforhold. Aktiviteter for å forhindre eller stanse tortur av enkeltpersoner, som f.eks. aktiviteter for å motarbeide straffrihet for de som utfører eller er ansvarlige for tortur, skal være prioritert i AI Norges aksjonsarbeid. I tillegg vil AI Norge styrke sin faglige kompetanse på dette området.

- Arbeidet mot tortur og annen mishandling skjedde primært i sammenheng med kampanjene ”menneskerettigheter og sikkerhet” og ”stopp vold mot kvinner” (se over).
- Amnesty aksjonerte i tillegg på en lang rekke enkeltsaker for å stanse tortur og annen mishandling eller få til en rettslig forfølgelse av påstått tortur.

- Amnesty tok opp Norges manglende ratifisering av tilleggsprotokollen til FNs torturkonvensjon både i møter med myndigheter og i media. Protokollen pålegger staten å opprette et nasjonalt overvåkningsorgan mot tortur.
- Amnesty kritiserte uforsvarlig bruk av isolasjon og manglende oppfølging av psykisk syke i norske fengsler.

Delmål 3: AI Norge skal arbeide mot dødsstraff generelt og særlig for en global avskaffelse av dødsstraff for mindreårige

Aksjonsnettverket mot dødsstraff skal bygges ut. Norske myndigheter skal regelmessig mobiliseres for å motarbeide enkelthenrettelser og engasjere seg i internasjonale fora for en avskaffelse av dødsstraff. Arbeidet mot dødsstraff for mindreårige skal ha spesielt høy prioritet i dette arbeidet.

- Amnesty i Norge har et eget aksjonsnettverk mot dødsstraff.
- Amnesty i Norge har jobbet mot dødsstraff i flere prioriterte land, som Iran, Kina og USA.
- Amnesty bruker flere virkemidler i dette arbeidet: offentlig arrangementer, foredrag og aksjoner på nett, SMS og på gata.
- En foredragsreise av Kerry Cook som satt uskyldig dømt i en amerikansk dødscelle i 18 år skapte mye oppmerksomhet flere steder i Norge.
- Dødsstraff i USA var også tema i en rekke intervjuer med norske media, bl.a. i sammenheng med diskusjonen om bruken av giftsprøyter til henrettelser.
- Regionkontorene mobiliserte flere norske kommuner til å være med på en internasjonal aksjonsdag mot dødsstraff (Cities of life)

Delmål 4: AI Norge skal øke innsatsen for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og rettighetenes udelelighet også i tiden før den nye globale kampanjen.

AI Norge vil delta på flere aksjoner for respekt for øsk-rettigheter, og aktivt knytte opplæring og lobbyvirksomhet til dette temaet.

- Antall aksjoner og medieutspill på fattigdomsrelaterte temaer økte jevnt i forkant av starten til Demand Dignity-kampanjen.
- Flere seminarer ble gjennomført for å gi sentrale ressurspersoner fra alle regioner opplæring i arbeidet med Demand Dignity-kampanjen.
- Se for øvrig Mål 1, Delmål 1, om Demand Dignity

Delmål 5: AI Norge skal ivareta et kjønnsperspektiv i all aksjonsvirksomhet

Amnesty i Norge skal søke å ivareta et kjønnsperspektiv i all aktivitet (aksjoner, kampanjer, opplæring, lobby). Amnesty i Norge skal også bidra til at kjønnsperspektivet blir ivaretatt i planer og aksjoner lagt av det internasjonale sekretariatet.

- Amnesty i Norge har argumentert for opprettelsen av et internasjonalt nettverk i Amnesty for kvinners rettigheter slik at fokus på arbeidet for kvinners rettigheter også etter avslutningen av SVMK-kampanjen opprettholdes. Amnesty i Norge deltar nå i planleggingen av et slikt nettverk og oppstartsmøte i oktober/november 2010.

Målsetningen for nettverket vil være å styrke arbeidet for kvinners rettigheter og likestilling som en integrert del av all etterforskning og alle aksjoner i hele den internasjonale bevegelsen.

Delmål 6: AI Norge skal forsvare og styrke den internasjonale rettsorden og motarbeide undergraving av menneskerettighetene

AI Norge vil rette søkelys mot og motarbeide tiltak som bryter med eller svekker det internasjonale menneskerettighetsvernet i sammenheng med den såkalte krigen mot terror, både i Norge og i andre land. I dette arbeidet vil det rettes spesiell oppmerksomhet på stater med svakt utbygget demokrati og rettsstat.

- Dette punktet går inn under delmål 1 siden arbeidet til sikkerhet og menneskerettigheter ble gradvis oppgradert til en global kampanje.

Delmål 7: AI Norge skal prioritere menneskerettslig arbeid knyttet til situasjonen for lesbiske, homofile, bifile og transkjønnede (LHBT).

AI Norge skal, hvor det er hensiktsmessig, inkludere LHBT-perspektivet i sin aksjonsvirksomhet. Særlig skal AI Norge fremme LHBT-perspektivet i land hvor AI Norge allerede har strategiske fortrinn og/eller kan knytte seg til andre seksjoner og/eller strukturers arbeid med LHBT-relaterte saker gjennom samarbeid. AI Norge skal delta i LHBT-relaterte kampanjer og aksjoner initiert av det internasjonale sekretariatet.

- Amnesty i Norge har i perioden hatt et frivillig nettverk for arbeid med LHBT-saker.
- Amnesty i Norge har sammen med en rekke andre europeiske seksjoner deltatt aktivt for å støtte gjennomføringen av Baltic Pride i Riga i 2009, og i Vilnius i 2010.
- Amnesty har også i Norge deltatt i Pride-markeringer med egen parole.
- Amnesty har gjennomført flere nettbasert aksjoner for å sikre beskyttelse mot forfølgelse på bakgrunn av seksuelle orientering eller kjønnsidentitet, og følger også opp løpende med lobbyarbeid.

Delmål 8: AI Norge skal definere prioriterte land i sekretariatets årlige handlingsplaner for å sikre best mulig bruk av ressurser og oppnå positive resultater. Denne prioriteringen skal være basert på blant annet følgende kriterier

- ◆ alvorlighetsgraden av problemene i landet
- ◆ bevegelsens internasjonale prioriteringer
- ◆ ringvirkninger på andre land eller temaområder
- ◆ AI Norges muligheter til å oppnå konkrete forbedringer
- ◆ Norges eller den norske AI-seksjonens komparative fortrinn
- ◆ behovet for å rette søkelys mot en menneskerettighetskrise som er i ferd med å bli glemt av offentligheten

IRAN

- Arbeidet på Iran har vært dominert av hasteaksjoner for å forhindre henrettelser av mindreårige spesielt, og å stanse tortur av fengslede studenter og kurdiske aktivister.
- I forbindelse med demonstrasjonene mot resultatet av presidentvalget i juni 2009, henrettelser og regimets brutale forfølgelse av kritikerne samarbeidet Amnesty ved flere anledninger med Iran Human Rights og MR-aktivisten Mahmood Amiry-

Moghaddam (med generelt stor tilslutning fra det politiske miljø) og Amnesty i Norge har i perioden hatt stor mediedekning på Iran-saker.

- Ved ettårsmarkeringen for valget i 2009 offentliggjorde vi intervju med norsk student i Teheran som ble arrestert og tvunget til å se på grov tortur. Hans historie er også gjengitt i Amnestys "ettårsrapport". Amnesty i Norges videointervju med iransk forsvarsadvokat som i august 2010 flyktet til Norge ble gjort tilgjengelig for hele bevegelsen.
- Amnesty i Norge har hatt en rekke møter med ulike kurdisk-iranske organisasjoner og partier.
- Amnestys reklamefilm for sms-aksjonisme som ble sendt på TVNorge og FEM sommeren 2010 handlet om den iranske samvittighetsfangen Shiva Nazar Ahari.
- Amnesty i Norge har i perioden hatt en god dialog med UD om enkeltsaker og norske myndigheter har i flere saker gjort en god innsats. MR-situasjonen i Iran har imidlertid gått i negativ retning i perioden.

USA

- Hovedtema i arbeidet på USA var menneskerettighetsbrudd i sammenheng med sikkerhetstiltak. (se over delmål 1)
- Amnesty arbeidet i tillegg mot dødsstraff i USA, både gjennom mange aksjoner mot enkelte henrettelser og flere offentlige arrangementer.
- Se over delmål 1 (Demand Dignity) for Amnestys arbeid på mødrehelse i USA.

KINA

- Amnesty engasjerte seg for en rekke kinesiske menneskerettighetsforkjempere som var samvittighetsfanger eller utsatt for andre menneskerettighetsbrudd.
- Amnesty arbeidet mot dødsstraff i Kina og krevde en tydelig reduksjon i antall straffbare forhold som kunne medføre dødsstraff, rettferdig rettergang (bl.a. adgang til en forsvarer) i dødsstraffsaker og en offentliggjøring av statistikker om bruken av dødsstraff i Kina. Kinesiske myndigheter påsto at en reformprosess var i gang og at antallet henrettelser var allerede blitt betydelig redusert, imidlertid uten å gjøre dokumentasjon om dette offentlig tilgjengelig.
- Ytringsfrihet og særlig frihet til å spre og søke informasjon på internett var et annet prioritert tema for Amnestys arbeid på Kina. Temaet fikk mye oppmerksomhet i norske media gjennom hele perioden. I tillegg var det også et sentralt tema i kampanjehøydepunktet vår 2009. (se under) Utviklingen for ytringsfrihet i Kina har imidlertid vært gjennomgående negativ gjennom hele perioden.
- Amnesty problematiserte diskriminering og andre menneskerettighetsbrudd mot den uigurske minoriteten i Kina. Det ble gjennomført aksjoner for en rekke enkeltpersoner og for å protestere mot de massive overgrepene som kinesiske myndigheter begikk i sammenheng med opptøyer i regionen Xinjiang Uigur sommer 2009. Norske media begynte å vise litt interesse for situasjonen til uigurene som hittil stort sett hadde blitt oversett. Mye tyder imidlertid på at situasjonen av uigurene i Kina og flere sentralasiatiske land blir stadig verre.
- Amnesty oppfordret norske myndigheter ved en rekke anledninger om å ta opp menneskerettighetsbrudd i Kina. Så vidt kjent engasjerte Norge seg for en rekke kinesiske samvittighetsfanger, kritiserte Kinas bruk av dødsstraff og tok opp flere kritikkverdige forhold da menneskerettighetssituasjonen i Kina ble diskutert i FNs menneskerettighetsråd. Ellers har den norske regjeringen imidlertid vært mye mer tilbakeholdende med offentlig kritikk av Kina enn mange andre europeiske land.

- Amnesty deltok på invitasjon fra norsk UD i den norsk-kinesiske menneskerettighetsdialogen og var representert i arbeidsgrupper som diskuterte anholdtes og fangers rettigheter. Amnesty har vært deltaker i denne dialogen siden 2004.

SUDAN

- Amnesty har hatt et særlig fokus på konflikten i Darfur, og her særlig omfanget av kjønnsbasert og seksualisert vold, på politisering av rettssystemet og økt bruk av tortur og dødsstraff, og på økning av overgrep i Sør-Sudan i forkant av parlamentsvalget i april 2010. Amnesty har bl.a deltatt på flere lobbymøter med bistandsminister Erik Solheim i forkant av hans reiser til Sudan.
- Amnesty deltar i Sudan-forum, som er et nettverk for norske bistands- og menneskerettighetsorganisasjoner som jobber i forhold til Sudan. Sudan-forum har jevnlig møter med UD der organisasjonene både informeres om departementets pågående arbeid, og der organisasjonene fremlegger sin informasjon om utviklingen i regionen.
- Amnesty deltar i Sudan 365, et internasjonalt nettverk som arbeider aktivt for å forhindre at valgene i april 2010 og den kommende folkeavstemningen om uavhengighet for Sør-Sudan skal føre til økt vold i undertrykking. Nettverket gjennomførte flere markeringer våren 2010 for å sikre et internasjonalt fokus på avviklingen av valget.

RUSSLAND

- Amnesty har gjennom hele perioden hatt et hovedfokus på de sterke begrensningene i yrings- og organisasjonsfriheten og den utsatte situasjonen for menneskerettighetsforkjempere i Russland. Amnesty har tatt opp dette i alle møter som organisasjonen har hatt med norske myndigheter om situasjonen i Russland, bl.a på møte med statsministerens kontor ifm statsministerens besøk til Russland våren 2009, og i møte med utenriksministeren ifm president Medvedevs besøk til Norge i mai 2010. Amnesty samarbeider tett med flere andre organisasjoner om dette, bl.a Helsingforskomiteen og Stiftelsen Menneskerettighetshuset. Amnesty har i samarbeid med disse gjennomført flere markeringer for å sette fokus på forfølgelsen av menneskerettighetsforkjempere i Russland, bl.a en markering utenfor den russiske ambassaden 28. januar 2009 for å minnes de drepte menneskerettighetsforkjemperne Markelov og Baburova, og en markering utenfor Grand hotel ifm besøket til president Medvedev i mai 2010.
- Amnesty har fulgt opp dette arbeidet gjennom sms- og andre aksjoner, blant annet aksjon/sms aksjon ifm drapene på Markelov/Baburova i januar 2009, ifm drapet på mr-forkjemperen Natalia Estemirova i Tsjetsjenia i juli. Drapet på Anna Politkovskaia er en av våre prioriterte saker, der hovedkravet er å sikre en grundig og ikke minst uavhengig etterforskning av drapet.
- Et annet hovedfokus har vært konflikten i Kaukasus. Den offisielle russiske versjonen er at konflikten av over, mens Amnesty kan dokumentere at volden fortsetter og at omfanget av forsvinninger øker. Også dette har vært et sentralt tema i lobby samtaler med norske myndigheter.
- Amnesty har arbeidet tett med Helsingforskomiteen for å følge opp UDIs og UNES praksis ift retur av tsjetsjenske asylsøkere til Russland/Tsjetsjenia. Siden UNHCR ikke motsetter seg retur til regionen har organisasjonene først og fremst lagt vekt på å dokumentere omfanget av overgrep. I den forbindelsen har organisasjonene også hatt møte med ny landrådgiver i Landinfo for å orientere om situasjonen i Nord-Kaukasus.

- Det ble gjennomført et seminar for å utvikle søknaden om støtte til samarbeid mellom aktivister i Barentsregionen og aktivister i Nord-Norge 2010. Her deltok både Amnestys Russlands-koordinatorer, ressurspersoner fra Norsk Folkehjelp, Redd Barna og Helsingforskomiteen, og aktivister fra Nord-Norge. Nord-Norgemøtet vedtok i mars 2010 at de ikke ønsket å følge opp prosjektet. Begrunnelsen for å avslutte prosjektet var manglende interesse blant medlemmer og aktivister i Nord-Norge til å delta i et såpass omfattende og forpliktende prosjekt.

Mål 2. AI Norge skal engasjere seg for at menneskerettigheter skal spille en sentral rolle både i norsk utenrikspolitikk og i politiske avgjørelser om norske forhold

Delmål 1: AI Norge skal engasjere seg for sterkt fokus på menneskerettigheter i norsk utenriks- og utviklingspolitikk

AI Norge vil prøve å påvirke Norges engasjement i internasjonale fora og norsk politikk overfor enkelte land i tråd med både AI Norges og den internasjonale bevegelsens prioriteringer.

- AI Norge har vært svært aktiv i forbindelse med at Norge skulle opp til sin første universelle periodiske vurdering (UPR) i FNs menneskerettighetsråd i desember 2009. Amnesty har deltatt på en rekke møter i Utenriksdepartementet og bidratt med skriftlig innspill til hvilke nasjonale menneskerettslige utfordringer som burde gjenspeiles i Norges egenrapportering, og vi var til stede i Geneve under Norges UPR.
- Norge har også engasjert seg aktivt for å formidle Amnestys skyggerapporter og synspunkter til norske myndigheter i forbindelse med gjennomføringen av andre lands UPR. Det gjelder bl.a Nicaragua, der Amnesty bidro til at norske myndigheter stilte kritiske spørsmål til Nicaraguas abortlovgivning under spørsmålsrunden i UPR i februar 2010.
- Amnesty har spilt en aktiv rolle under gjennomføringen av Commission on the Status of Women (CSW) møtet i New York i mars 2010 for å sikre en rettighetsbasert resolusjon om mødrehelse.
- Amnesty har hatt en intenst lobbyarbeid overfor norske myndigheter for å sikre en sterk rettighetsforankring av sluttdokumentene fra FNs toppmøte om Milleniumsmålene i september 2010.
- Amnesty bidrar med innspill til Norges offisielle rapportering til FNs Kvinnekomité i den pågående prosessen om rapportering på Kvinnekonvensjonen (CEDAW), og deltar i tillegg i arbeidsgruppen som skal skrive skyggerapport til Kvinnekomiteen.
- Aktivt lobbyarbeid for å få Norge til å undertegne tilleggsprotokollen til FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter har bidratt til at myndighetene nå skal foreta en utredning av mulige konsekvenser av en norsk tilslutning. Norge var tidligere blankt avvisende til å undertegne tilleggsprotokollen.
- Se for øvrig over Mål 1, delmål 1 (sikkerhet og menneskerettigheter) og 8.

Delmål 2: AI Norge skal påvirke norsk lovgivning og myndighetsutøvelse for å sikre og styrke menneskerettighetsvernet

AI Norge vil observere og kommentere utviklingen av norske lover og administrative tiltak som er av betydning for sikringen og styrkingen av menneskerettighetene i tråd med Amnestys mandat.

- Amnesty i Norge har bidratt med egne høringsinnspill når endringsforslag til lover og forskrifter er til høring.
- Se også Mål 1, delmål 1 (vold mot kvinner – voldtekt i Norge)
- Se for øvrig over Mål 1, delmål 1 (anti-terroriltak) og 2 (tortur)

Delmål 3: AI Norge skal påvirke myndighetene og befolkningen for å sikre en rettsikker og human norsk asylpolitikk

AI Norge vil ta opp prinsipielle forhold som undergraver asylsøkernes rett til en rettsikker behandling og mulighet til å få nødvendig beskyttelse i Norge.

- AI Norge har hatt fem møter med justisminister Storberget der vi har spilt inn våre anbefalinger og kritiske synspunkter særlig m.h.t. regjeringens manglende vilje til å følge UNHCRs anbefalinger. Retur av asylsøkere til Hellas og tvangsreturene av avviste asylsøkere til Irak er spesielt blitt kritisert.
- Aksjonen ”Gjør som FN sier, Jens!” fikk stor oppslutning og det var 23 organisasjoner, samt alle biskopene i Norge, som sluttet seg til aksjonen.
- Vi har i hele perioden hatt et godt samarbeid med NOAS, Norsk Folkehjelp, SEIF og Redd Barna på saksfeltet.
- Amnesty samarbeider med Advokatforeningens prosedyregruppe mht. å gi landinfo på asylsaker som vurderes å bli prøvd for domstolen.
- Amnesty har hatt høy profil og stor mediedekning på vår kritikk av norsk asylpraksis.
- Amnesty har vært i dialog med og bistått et stort antall asyladvokater, asylsøkere og deres støttespillere.
- Amnesty har vært direkte involvert i mange asylsaker med å følge disse opp overfor utlendingsmyndighetene.

Mål 3: AI Norge skal bidra til at norske næringslivsaktører respekterer og aktivt fremmer menneskerettighetene i all sin virksomhet

Delmål 1: AI Norge skal styrke kunnskapen om menneskerettigheter blant sentrale næringslivsaktører

AI Norge vil inngå et strategisk samarbeid med norske bedrifter for å øke de ansattes menneskerettighetskompetanse gjennom målrettet opplæring. I tillegg vil AI Norge søke å spre kunnskaper om menneskerettigheter til flest mulig bedrifter i Norge.

- Menneskerettighetsavtalene med henholdsvis Statoil og Hydro er videreført. Amnesty har hatt møter med konsernsjefene Helge Lund og Svein Richard Brandtzæg i de to respektive selskapene.
- Amnesty har hatt en rekke møter i Statoil og Hydro med de ansvarlige for bedriftenes samfunnsansvar og med landansvarlige på blant annet Qatar og Irak.
- Amnesty har hatt møte med konsernledelsen i Shell Norge for å ta opp situasjonen i Niger-delta og Royal Dutch Shells ansvar.

- Amnesty har deltatt på en rekke møter og konferanser der bedriftenes samfunnsansvar er blitt satt på dagsorden.

Delmål 2: AI Norge skal styrke utviklingen og opprettholdelsen av internasjonale standarder for næringslivet

AI Norge vil opprettholde og styrke dialogen med arbeidstaker- og arbeidsgiver organisasjonene i Norge for å fremme opprettholdelsen av internasjonale menneskerettighetsstandarder både hjemme og ute. AI Norge vil være en aktiv deltaker og pådriver i samarbeidet mellom organisasjonene, næringslivet og staten mht. næringslivets samfunnsansvar.

- Amnesty i Norge har, i samarbeid med IS, spilt inn konkrete anbefalinger til UD til hvilke tiltak Norge bør bidra til å få på plass i Verdensbanken (VB) for å sikre at det stilles menneskerettighetsbetingelser til de prosjekter VB støtter.
- Amnesty i Norge arbeider aktivt med Norges oppfølging av FNs spesialrepresentant for menneskerettigheter og næringslivs mandat, og å utfordre norske selskaper, NHO og LO på implikasjonene av Ruggies vurderinger og innspill.
- Amnesty i Norge har, i samarbeid med Forum for miljø og utvikling og Kirkens Nødhjelp, arbeidet aktivt for at det nasjonale OECD kontaktpunktet i Norge reorganiseres og styrkes. Dette er nå i prosess, og kontaktpunktet vil bli lagt utenfor UD og med nytt sekretariat og råd som vi har spilt inn kandidater til.
- Amnesty deltar og holder innlegg på møtene i KOMpakt der myndigheter, LO, NHO, selskaper og det sivile selskap møtes 4-5 ganger årlig for å diskutere ulike problemstillinger knyttet til bedriftenes samfunnsansvar.

Delmål 3: AI Norge skal styrke bedrifters evne og vilje til aktivt å fremme menneskerettighetene

AI Norge vil arbeide for at norske selskaper tar hensyn til menneskerettighetene i sine aktiviteter. AI Norge vil påvirke norske bedrifter slik at disse kan bli støttespillere i arbeidet for å få så mange land som mulig til å ratifisere menneskerettighetskonvensjonene. AI Norge vil forsøke å få de bedriftene organisasjonen har et strategisk samarbeid med til å engasjere seg i enkeltsaker i landene der de er aktive.

- Statoil og Hydro er opptatt av å identifisere og å ha møter med de ulike aktører som vil bli påvirket av eller har interesse i deres virksomhet når de starter nye prosjekter. Dette er et viktig punkt som Amnesty i Norge har hatt som en klar anbefaling og forventning til selskapene siden samarbeidsavtalene ble inngått.
- Amnesty har oppfordret Statoil til å ha en klarere profil til støtte for ytrings- og forsamlingsfrihet i Aserbajdsjan.

Delmål 4: AI Norge skal styrke medlemmenes kompetanse om bedriftenes samfunnsansvar

AI Norge vil styrke sine medlemmers kunnskap om og engasjement for næringslivets menneskerettighetsansvar. Dette vil gjøres gjennom kurs, temakvelder, bedret informasjon på nett og økt tilgjengelighet av relevante aksjoner som medlemmer kan engasjere seg i.

- Amnesty hadde et større kunnskapsløft i forbindelse med fjorårets høydepunkt rettet mot Shells virksomhet i Niger-delta i Nigeria. Da ble det holdt mange foredrag og distribuert mye informasjon om hva bedriftenes samfunnsansvar handler om, hva næringslivsrelaterte menneskerettighetsbrudd er etc. Medlemmene bidro aktivt i Shell-aksjonen.

Delmål 5: AI Norge skal styrke Amnesty Internationals arbeid på bedriftenes samfunnsansvar

AI Norge skal engasjere seg for å styrke koordineringen mellom de ulike AI-seksjonenes arbeid på menneskerettigheter og næringsliv. AI Norge skal også bidra til at næringslivets samfunnsansvar er et tema som blir ivarettatt i planer og aksjoner lagt av det internasjonale sekretariatet.

- Amnesty i Norge deltar aktivt i Amnestys såkalte BERN-nettverk bestående av alle de CSR-ansvarlige på IS og i seksjonen. Nettverket har jevnlig møter og en svært god kommunikasjon per mail der vi utveksler informasjon og synspunkter.
- Amnesty i Norge bidrar med innspill til IS' policy dokumenter og rapporter.
- På forespørsel fra IS har Amnesty i Norge har sagt seg parat til å bidra med opplæring på saksfeltet for seksjoner i sør når dette er aktuelt.

Delmål 6: AI Norge skal påpeke konkrete menneskerettighetsbrudd hvor næringslivet har ansvar

AI Norge skal gjennom offentlige debatter og initiativer mot pressen kritisere dokumenterte brudd på menneskerettighetene hvor næringslivet har et ansvar. Dette gjelder særlig norsk næringsliv. AI Norge vil være spesielt oppmerksom på sine egne bedriftspartners menneskerettighetspraksis.

- Amnesty i Norge kritiserte og hadde møte med DnBNOR i forbindelse med bankens tilbud om aksjesparing i fond som bl.a. investerte i klasevåpen og atomvåpen. Banken fjernet dette tilbudet.
- Amnesty i Norge har skriftlig oppfordret Pensjonsfond-Utland til å trekke sine investeringer i selskapet TransCanada, som har et svært omstridt oljesandprosjekt i Canada som har ødelagt livsgrunnlaget til urfolksgruppen Lubicon Lake Cree.
- Amnesty i Norge har stilt kritiske spørsmål overfor Statoil til selskapets oljesandprosjekt i Canada, men ikke krevd at de avvikler prosjektet siden Amnesty ikke har noen policy på oljesandutvinning som sådan.

Mål 4: AI Norge skal bidra til en bedre forankring av menneskerettslige verdier i det norske samfunnet

Delmål 1: AI Norge skal spille en aktiv rolle i offentlig debatt om menneskerettighetene

AI Norge vil søke å rette offentlig søkelys mot viktige menneskerettslige problemstillinger, ikke minst på temaer som ville bli glemt uten Amnestys engasjement. AI Norges medlemmer

skal bli motivert til å engasjere seg i offentlig debatt om menneskerettslige spørsmål på lokalt plan.

- Vi har i løpet av perioden hatt god dekning i norske medier der vi har jobbet proaktivt overfor pressen. Vi har oppnådd mange *store* oppslag i nasjonale medier på Amnesty egne rapporter/markeringer/seminarer - med Amnesty som *tydelig* avsender. Amnesty utmerker seg i særlig grad med sin tilstedeværelse i etermediene.
- Amnestys årlige årsrapport og dødsstraffrapport har fått bred dekning i både nasjonale medier og lokale medier (via NTB).
- Amnestys talspersoner har deltatt i debatter og satt dagsorden i mange sammenhenger ut ifra prioriterte temaer. Vi har særlig utmerket oss (med vedvarende press på myndigheter og bedrifter) innen asyl- og flyktningpolitikk og bedrifters samfunnsansvar.
- Både høydepunktet høsten 2009 og våren 2010 har gitt viktige nasjonale oppslag og alle målsetninger om pressedekning har blitt nådd med god margin.
- Amnestys spesielt inviterte gjester (Kerry Cook og Fatimat Tekaeva) har bidratt til å sette søkelys på utvalgte temaer – henholdsvis dødsstraff og ulovlige fengslinger og tortur i Russland, med Cooks besøk på Skavlan (2,5 mill. seere) som et høydepunkt. Amnestyprisen til Nora Sveaass og hennes arbeid mot tortur endte med tre store portrettintervjuer.
- I mars 2010 ble det offentliggjort en spørreundersøkelse blant 645 journalister fra nasjonale og regionale medier om deres kontakt med og oppfatning av over 100 statlige institusjoner, fylker og kommuner, politiske partier, interesseorganisasjoner og utdanningsinstitusjoner. Journalistene ga Amnesty best karakter av alle på spørsmål om adgang til informasjon, åpenhet, evne til å skaffe adgang til de rette personene, informasjonsavdelingens kunnskap om aktuelle saker og kvaliteten på organisasjonens deltakelse i media.
- Amnesty har nylig igangsatt et intensivt arbeid for å 1) ”bygge” generalsekretæren enda mer som vår viktigste talsperson (kjennskap) 2) sikre tilstedeværelse i medier vi tradisjonelt ikke har vært så sterke i; magasiner, underholdningsprogrammer, ungdomsmedier etc. for å nå ut til nye målgrupper. Her har vi et potensial som ikke er tilstrekkelig utnyttet.

Delmål 2: AI Norge skal spille en aktiv rolle i den norske menneskerettighetsbevegelsen.

AI Norge vil samarbeide med relevante organisasjoner for å oppnå større effekt i kampen for menneskerettighetene og for å styrke de norske NGOenes gjennomslagskraft. AI Norge skal søke allianser både for å oppnå sine egne mål og for å støtte andre NGOers menneskerettslige anliggender.

- Amnesty i Norge er en aktiv deltaker i NGO-forum for menneskerettigheter.
- Amnesty i Norge har et godt samarbeid med NOAS, Norsk Folkehjelp, Seif og Redd Barna på flyktning- og asylområdet.
- Amnesty i Norge samarbeider godt med Forum for utvikling og miljø, Kirkens Nødhjelp og WWF på saksfeltet bedriftenes samfunnsansvar.
- Amnesty i Norge er nå medlem av Initiativ for etisk handel (IEH).

- Amnesty er en av eierorganisasjonene i Den norske menneskerettighetsfond. Fondet støtter opp under lokale menneskerettighetsprosjekter i prioriterte land, særlig prosjekter som knytter sammen arbeidet for sivile, sosiale og økonomiske rettigheter. I fondet samarbeider Amnesty med syv andre norske organisasjoner. Siden vår 2009 har Menneskerettighetsfondet vært samlokalisert med Amnesty Norges sekretariat.
- Amnesty har samarbeidet med Redd Barna, CARE og Unicef om å sikre rettighetsforankring i innsatsen mot fattigdom, særlig i arbeidet med FNs tusenårsmål
- Amnesty har innledet samarbeid med Utdanningsforbundet og Forskerforbundet. Formålet med disse samarbeidsavtalene er å gjensidig styrke organisasjonenes innsats for menneskerettigheter.
- Amnesty har vært med på å etablere Forum Norge 1325, et nettverk som skal sikre gjennomføringen av Sikkerhetsrådsresolusjon 1325, om kvinner, fred og sikkerhet, og er fremdeles en aktiv deltager i Nettverket.
- Amnesty er med i en arbeidsgruppe bestående av 10 ulike frivillige organisasjoner, blant annet Fokuskvinner, Juridisk rådgivning for kvinner og LLH, som skriver skyggerapport til FNs Kvinnekomité om Norges etterlevelse av Kvinnekonvensjonen.
- Amnesty deltar i nettverket for kvinners rettigheter i bistanden som fasiliteres av NORAD.

Mål 5: AI Norge skal styrke menneskerettighetsundervisning for å øke organisasjonens gjennomslagskraft

Delmål 1: AI Norge skal styrke menneskerettighetsundervisningen (MRU) i regionene

AI Norge vil bygge opp grupper av kvalifiserte foredrags- og kursholdere som kan ta alle slags henvendelser om MRU i sine regioner. AI Norge skal bidra til å styrke MRU i skoleverket.

- Amnesty har holdt kurs om menneskerettigheter for studenter ved politihøgskolen i Oslo og vernepleiestudenter ved Høgskolen i Akershus.
- Amnestys MRU-materiell "Skritt for skritt" er del av pensum for lærerstudenter på Høgskolen i Oslo.
- Amnesty har inngått en samarbeidsavtale med Utdanningsforbundet, bl.a. med målet om å spre bevissthet om menneskerettigheter og MRU-kompetanse blant forbundets medlemmer.
- Amnesty har foredragskorps i tre regioner, og praktikanter/aktivister som holder foredrag i alle regioner.
- Amnesty har gjennomført opplæring i forkant av alle kampanjehøydepunkter, både sentralt og lokalt.

Delmål 2: AI Norge skal drive og støtte internasjonale MRU-prosjekter

AI Norge vil spille en aktiv rolle i siste fase av det internasjonale MRU-programmet REAP (Rights – Education - Action Programme), både i den direkte oppfølgingen av prosjektet og i arbeidet med å gjøre disse bærekraftige organisatorisk og økonomisk. AI Norge vil, der det er hensiktsmessig, engasjere seg i å videreutvikle aktivitetene som har blitt startet gjennom REAP.

I de to siste årene av REAP-programmet har Amnesty i Norge:

- gitt økonomisk og organisatorisk støtte til MRU-prosjekter gjennom AI i Polen, Slovenia, Moldova, Russland, Tyrkia, Israel, Marokko, Sør-Afrika, Thailand, Malaysia.
- gjennomført en omfattende ekstern global evaluering, inkl. feltbesøk i Polen, Marokko, Sør-Afrika og Malaysia, som bekrefter prosjektenes effekt på flere nivåer, bl.a.
 - større MR-respekt blant målgrupper for undervisningen
 - betydelig større MR-aktivisme, ikke minst blant ungdom
 - stort antall nye AI-medlemmer
 - dokumentert påvirkning på undervisningsmyndigheter, bl.a. integrering av MR i skolepensum
 - styrket lokal organisasjon, større synlighet i media, bedre renommé
 - styrket og utvidet samarbeid med andre MR-organisasjoner og NGO-miljøet
- organisert følgende samlinger for REAP-prosjektene:
 - nettverksseminar ved internasjonalt MRU-Forum i Chile i februar 2008 med utveksling av erfaringer, resultater og utfordringer, og seminaret viste stor framgang i innhold og presentasjon av prosjektene
 - avsluttende seminar med IS i London i november 2009, med vekt på å finne videre økonomisk støtte, sammen med International Projects Unit og International Mobilisation Trust. En rekke REAP-land har fått videre støtte til MRU-arbeid fra EU-organer, ambassader, stiftelser, fonds m.m.
- styrket kunnskapen om REAP i og utenfor AI gjennom:
 - produksjon av fire temabrosjyrer om "REAP best cases" sammen med IS; formell undervisning, uformell undervisning, nye målgrupper for MRU og arbeid gjennom formidlere ("multipliers"), samt video om REAP (med vekt på aktivisme);
 - AIs internasjonale MRU-forum i mai 2010: presentasjon av "best cases" og video i plenum, samt egen arbeidsgruppe om MRU gjennom "multipliers"; REAP-materiell lagt ut på MRU-websidene til IS;
 - distribuert REAP-evalueringen internasjonalt, informert om REAP hos det Europeiske Wergeland-sentret i Oslo, Europarådet m.m.;
- i samarbeid med IS startet utredning om å opprette et internasjonalt MRU-senter i Amnesty i Norge, som vil bygge på erfaringene fra Undervisning til Frihet (1990-1999) og REAP, for å bidra til å styrke og øke kompetanse, aktivitet og samarbeid i MRU i AI globalt;
- bistått IS med midlertidig (mars-juni 2010) koordinering av deres EU-støttede MRU-program og vil delta videre som rådgiver for prosjektkoordinator og medlem av prosjektets styringsgruppe;
- bidratt, som eierorganisasjon og styremedlem i Det norske MR-fondet, til en rekke MRU- og opplysningsprosjekter i fondets prioriterte land (Peru, Colombia, Liberia, Zimbabwe, Uganda, India, Pakistan).

Delmål 3: AI Norge skal utvikle MRU som en integrert del av alle pågående kampanjer
 AI Norge skal sørge for at det utvikles materiell og gjennomføres menneskerettighetsundervisning som en integrert del av alle AI Norges hovedkampanjer, for å bidra til økt kunnskap og engasjement blant aktivister og målgrupper.

- Amnesty har utarbeidet informasjonsmateriell om alle kampanjer og kampanjehøydepunkt.
- Hvert halvår er det blitt gjennomført opplæringsseminar om det temaet som er fokus i det kommende kampanjehøydepunktet. På opplæringsseminarene er det i snitt fem ressurspersoner fra hver region.
- Etter de nasjonale opplæringsseminarene er det blitt gjennomført lokale opplæringsseminarer i hver region.
- Kampanjene inngår som tema i øvrig foredrags- og kursvirksomhet.

Mål 6: AI Norge skal arbeide på utvalgte menneskerettighetsproblemer i Norge

Delmål 1: AI Norge skal arbeide for å stanse kjønnsbasert vold mot kvinner og vold på grunn av seksuell orientering i Norge.

AI Norge skal arbeide for å sikre kvinner beskyttelse mot kjønnsbasert diskriminering og vold. Amnesty International Norge skal videre arbeide for å beskytte mennesker mot diskriminering og vold på grunn av seksuell orientering.

- Se mål 1 delmål 1, Vold mot kvinner
- Amnesty har i tillegg holdt hovedinnledning på flere tverrpolitiske regionale seminar om kjønnsbasert vold, blant annet tverrpolitisk seminar Aust Agder/Arendal vold mot kvinner januar 2009 og Erfaringskonferanse vold i nære relasjoner Trondheim november 2009, og har hatt flere offensive medieutspill, bla om voldsutsatte kvinners manglende rettslige vern og om manglende fokus på vold mot kvinner i Soria Moria II.
- Et viktig resultat som er oppnådd i perioden er vedtaket av Krisesenterloven juni 2009 som stadfester at det er et offentlig ansvar å sikre at personer som er utsatt for vold i nære relasjoner får beskyttelse og oppfølging.
- Amnesty har i perioden ikke arbeidet med noen saker som omhandler diskriminering og vold på grunn av seksuell orientering og kjønnsidentitet. Dette skyldes kapasitetsspørsmål og fordi vi har konsentrert ressursene om aktiviteter med partnere i Baltikum.

Delmål 2: AI Norge skal arbeide for å bedre menneskerettighetsvernet for mennesker som befinner seg i Norge uten lovlig opphold

AI Norge vil særlig arbeide for at irregulære immigranternes grunnleggende økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter blir respektert. Dette gjelder særlig retten til bolig, mat, helse og utdanning. AI Norge vil i dette arbeidet søke allianser med andre relevante organisasjoner.

- Amnesty har deltatt i en bred allianse (med NOAS, Anti-rasistisk senter, Seif, Kirkens Bymisjon, Helsingforskomiteen m.fl.) for irregulære immigranternes rettigheter. Kampanjen startet opp i august 2010 med et fagseminar om håndtering av papirløse i andre europeiske land og i Norge.

III. ORGANISASJONSSTRATEGI

Mål 7: AI Norges organisasjon og aktivisme skal fremme menneskerettighetsvernet i tråd med AIs visjon, overordnede mål og kjerneverdier

AI Norge skal organisere seg på den måten som er best egnet til å sikre effektiv og resultatorientert aktivisme. AI Norges organisasjon skal sikre best mulige resultater i engasjementet for å beskytte enkeltindivider mot menneskerettighetsbrudd, forbedre det generelle menneskerettighetsvernet i enkeltland og på globalt nivå, og fremme bevissthet om menneskerettigheter og deres betydning. AI Norge vil, i samarbeid med den internasjonale bevegelsen, søke å evaluere aksjonsteknikkene som er i bruk og å utvikle nye teknikker for å takle nye eller endrete utfordringer.

- I perioden har det treårige prøveprosjektet med fem regionkontorer bidratt til å øke sekretariatets kontakt med og oppfølging av aktivister og medlemmer. Målene for prøveprosjektet har vært økt aktivisme, økt synlighet og vekst i antall medlemmer. En evaluering gjennomført første halvår 2010 viste at det er registrert økning på alle tre områder.
- Organiseringen av menneskerettighetsarbeidet i høydepunkter har også i perioden bidratt til økt aktivisme og mer oppmerksomhet om sakene som Amnesty har tatt opp, se nøyere gjennomgang under mål 1.
- Amnesty i Norge har bidratt i en større internasjonal evaluering av kampanjen Stopp vold mot kvinner og har i hele perioden bidratt til den løpende internasjonale evalueringen av aksjonsarbeidet. I tillegg har Amnesty i Norge deltatt på flere internasjonale møter der aksjons- og kampanjearbeidet har blitt diskutert og evaluert. Amnesty i Norge har ved flere anledninger presentert det norske sms-aksjonsnettverket for den internasjonale bevegelsen og har med denne aksjonsteknikken status som et foregangsland i Amnesty International.

Mål 8: AI Norge skal mobilisere flest mulig mennesker til aktivt engasjement for menneskerettighetene.

Delmål 1: AI Norges aktivisme skal være åpen for alle som vil engasjere seg

AI Norges aktivismetilbud skal i videst mulig omfang være tilgjengelige for alle, uavhengig av tiknytning til eller medlemskap i AI Norge.

- Amnesty i Norge utviklet i perioden en ny kommunikasjonsstrategi som svarer på utfordringen om å mobilisere bredere gjennom et lavterskel-aksjonstilbud. Med de nye nettsidene, som er del av implementeringen av den nye kommunikasjonsstrategien, fikk Amnesty i Norge i 2010 på plass et nettbasert aksjonsnettverk som er åpent for alle. I tillegg har signering av aksjoner stått i fokus på nettsidene.
- I hele perioden har sms-aksjonsnettverket mobilisert mange tusen aktivister, uavhengig av medlemskap. I 2009 signerte i gjennomsnitt over 16.000 per aksjon.
- I 2010 inngikk Amnesty i Norge samarbeidsavtaler med Utdanningsforbundet (147.000 medlemmer) og Forskerforbundet (17.000 medlemmer) som åpner opp for å mobilisere store grupper utenfor Amnestys medlemskap.

Delmål 2: AI Norge skal sørge for et variert og motiverende aktivismetilbud

AI Norge skal tilby personer med ulik bakgrunn og i alle slags livssituasjoner muligheten til å engasjere seg aktivt for menneskerettighetene. Aktivismen skal dekke et bredt spektrum av Amnesty's oppgaver innenfor AI Norges ressurser og prioriteringer.

Det vil tilbys muligheter til å aksjonere både i samarbeid med andre og alene og med stort eller lite tidsbruk. Det vil også tilbys muligheter til å engasjere seg i tråd med spesielle interesser for bestemte temaer eller land.

- Det er utviklet et bredt og variert aktivismetilbud slik at aktivister kan velge teamer de ønsker å jobbe med og ulike aksjonsformer tilpasset tidsbruk og ulike behov.
- Det har blitt gjennomført kampanjehøydepunkter hver vår og høst. Kampanjehøydepunktene tilrettelegger for ulike typer aktivisme. I løpet av perioden har stadig flere aktivister vært med på aksjoner i forbindelse med kampanjehøydepunktene.
- Ny aksjonsstrategi implementert som skal sikre 1) flere aktivister og 2) høyere aktivitet.
- Bedre og mer mangfoldig bruk av internett og SMS har gitt flere aktivister muligheter til å delta i aksjoner.
- SMS-nettverket, som ble opprettet i 2002, har nå 70 000 medlemmer. Opptil 20.000 mennesker deltar på hver aksjon.
- Alle aksjoner er tilgjengelige på www.amnesty.no og kan signeres direkte på nett. Alle aksjoner kan skrives ut og brukes på stand.
- Våren 2010 ble det opprettet et eget aksjonsnettverk, der man får en aksjon i måneden per e-post.
- Møter, samlinger og kurs annonseres via nettet er åpne for alle som ønsker.
- Sosiale medier, som Facebook og Twitter, fører til at mennesker som ikke er medlemmer stadig engasjerer seg i Amnesty's aktivisme.
- Utvikling av medlemsdatabasen som verktøy til lokal aktivisme er styrket.
- De regionale nyhetsbrevene har alltid inneholdt en aksjon.
- Bredden i aktivismen i Amnesty er hele tiden synlig gjennom alle de ulike lokale Amnesty-arrangementene som foregår landet rundt, også utenfor høydepunkter og faste aksjonsdager.
- Amnesty har organisert regionale og nasjonale samlinger som for eksempel opplæringsseminar, ungdomssamling, studentsamling, regionale aktivismeseminar og nordisk ungdomssamling.

Delmål 3: AI Norge skal bruke nye arenaer og medier i arbeidet for økt aktivisme

AI Norge skal aktivt kommunisere sitt tilbud bredt gjennom bruk av eksisterende og nye arenaer og medier. AI Norge skal være tidlig ute med å ta i bruk nye relevante kanaler for å øke aktivismen.

- Amnesty i Norge har satset offensivt på å nå nye målgrupper gjennom sosiale medier. Arbeidet ble startet opp med Klikk-kampanjen våren 2009 og fortsatte med systematisk jobbing i sosiale medier med særlig fokus på twitter og facebook. Facebook har vært den fremste kanalen for mobilisering til aktivisme, både nasjonale og regionalt, i hele perioden.

- Nye nettsider og ny Amnesty-blogg har bidratt til å dra trafikk til og fra de sosiale medier på området aktivisme. I tillegg er andres blogger brukt som arena for mobilisering.
- En egen strategi for Amnesty 2.0 kom på plass i 2010.
- Amnestys produktkolleksjon Activist har i perioden blitt brukt i økt omfang til å gjøre Amnesty kjent overfor nye målgrupper, og Activist er i økt grad integrert i arbeidet med høydepunktene.

Delmål 4: AI Norge skal heve medlemmenes menneskerettighetskompetanse

AI Norge vil sørge for et variert og målrettet informasjons- og opplæringstilbud for sine medlemmer.

- Amnesty har arrangert ulike former for kurs og temakvelder, både nasjonalt og regionalt.
- Siden forrige landsmøte har minst 1500 aktivister deltatt på ulike kompetansehevende kurs og samlinger. I tillegg har minst 5000 mennesker vært på foredrag i regi av AI Norge.
- Praktikanter og medlemmer har bidratt i dette arbeidet gjennom å organisere foredragskorps, kurs, temakvelder og menneskerettighetsuker.
- Det har blitt utviklet standardforedrag på utvalgte temaer, som ligger tilgjengelig på nett.

Delmål 5: AI Norge skal sørge for full integrering av ungdommer og studenter både i AI Norge og på internasjonalt nivå

- Studentrådet, som har bestått av to representanter fra alle studentnettverkene i Norge, har møttes fire ganger i året og bidrar med rådgivning/veiledning til sekretariat og styre. Representanter fra studentrådet har deltatt i utviklingen av utkast til ny strategiske plan.
- Unge medlemmer har blitt invitert inn i organisatoriske prosesser gjennom møter, nett og studentrådet.
- Ungdom har vært aktivt med i regionale ressursgrupper og har ofte hatt tett kontakt med regionslederne.
- Ungdom og studenter har deltatt i høydepunkter, menneskerettighetsuker og foredragskorps.
- I forbindelse med AIs internasjonale rådsmøte (ICM) 2009 ble en av plassene i AI Norges delegasjon øremerket for en ungdomskandidat (dvs. en person under 25 år). Plassen ble lyst ut på Amnestys nettsider (www.amnesty.no).
- Amnesty i Norge har foreslått norske ungdomskandidater til internasjonale verv.

Delmål 6: AI Norge skal styrke fellesskapet mellom unge mennesker på tvers av regioner

- Amnesty har organisert regionale, nasjonale og internasjonale møteplasser for ungdom og studenter, hvor deltakerne har fått informasjon om menneskerettigheter, aktivisme og kampanjearbeid.
- Ungdom og studenter har vært med i planleggingen og gjennomføringen av slike samlinger og har bidratt til programmet.

- Unge aktivister i Norge har holdt foredrag om aktivisme for ungdommer i Amnesty International i Sverige.
- Det er blitt opprettet grupper på Facebook for unge aktivister fra hele landet slik at de kan holde kontakten utenom samlinger.

Delmål 7: AI Norge skal søke å tiltrekke flere aktivister fra norske minoritetsmiljøer

- Amnesty har gjennomført minst ti foredrag for grupper som har deltatt på norskopplæring .
- Amnesty har deltatt på flere møter med et integreringsprosjekt for minoritetskvinner.
- Norske minoritetsmiljøer er i større grad representert blant Amnestys aktivister, særlig blant Face2Face og student- og ungdomsgrupper.

Mål 9: AI Norge skal sikre en sterk lokal forankring

Delmål 1: Være synlig, ha medlemmer og mobilisere til aktivisme i hele Norge

- Regionaliseringsprosjektet som ble etablert januar 2008 har ført til økt synlighet og økt aktivisme i hele landet.
- Aktiviteter som er åpne og enkle å delta i har ført til at stadig nye aktivister engasjerer seg i Amnestys arbeid landet over.
- Mobilisering av aktivister via nett og sosiale medier fører til at nye aktivister deltar på Amnestys arrangementer.

Delmål 2: Legge tilrette for at AI-grupper og –nettverk kan utøve sin funksjon som vesentlige lokale aktører for AI Norge

- Regionaliseringsprosjektet som ble etablert januar 2008 har ført til økt synlighet og økt aktivisme i hele landet.
- Regionkontorene har informert om Amnestys arbeid gjennom regionale nyhetsbrev, sosiale medier, kurs, samlinger og direkte kontakt.
- Amnesty-medlemmer bidrar til stor aktivitet, særlig gjennom kampanjehøydepunktene.

Delmål 3: Videreføre desentraliseringen av tematisk arbeid, koordinerings- og profileringsoppgaver til kompetente frivillige over hele landet

- Mange frivillige har organisert temamøter, aksjoner og samlinger. For eksempel har det blitt arrangert menneskerettighetsuker i regi av frivillige i Bergen, Stavanger og Oslo.
- Amnesty har rekruttert 50 antall frivillige praktikanter som har bistått på alle arbeidsområder for organisasjonen.
- Profileringsoppgaver og annet prioritert arbeid har blitt gjennomført av frivillige ressurspersoner i alle fem regioner. Dette innebærer aksjonsarbeid, mediearbeid og foredragsvirksomhet.

Delmål 4: Motivere til og støtte lokal profilering

- Regionaliseringsprosjektet har bidratt til lokal profilering landet over.
- Overgangen til ny visuell profil har blitt gjennomført i alt materiell som brukes på lokale arrangementer. Regionkontorer har fått nytt standsmateriell og profileringsmateriell som alle medlemmer kan bruke til utadrettet aktivitet.
- Sekretariatet har utarbeidet forslag til leserbrev som har blitt brukt av aktivister over hele landet.

Mål 10: AI Norge skal kommunisere effektivt, inkluderende og motiverende

Delmål 1: Positiv profilering av menneskerettighetene

AI Norge vil fokusere på det positive i at det eksisterer et sterkt globalt vern om menneskerettighetene. AI Norge skal rette et sterkt fokus på menneskerettighetenes universalitet og udelelighet både i sitt utadrettede arbeid og i kompetansebygging for sine medlemmer.

- Se mål 4, delmål 1
- Amnesty har gjennomført flere opplæringsseminarer for medlemmer i Demand Dignity-kampanjen og menneskerettighetenes universalitet.
- Se mål 1, delmål 1

Delmål 2: Vise at engasjement for menneskerettigheter nytter

Det skal legges stor vekt på å kommunisere de positive resultatene Amnesty oppnår. Personer som har deltatt i en aksjon skal snarest mulig informeres om eventuelle resultater eller ny utvikling. AI Norges medlemmer og aktivister skal gjøres bevisst at de er del av en effektiv global menneskerettighetsbevegelse.

- Amnesty har i all kommunikasjon i perioden, både i media, i foredrags- og opplæringssammenheng og gjennom organisasjonens egne kommunikasjonskanaler formidlet organisasjonens resultater. I 2009 har AmnestyMagasinet vært Amnestys fremste kanal for slik formidling. I 2010 overtok nettsidene denne rollen mens nyhetsbrevet "365" i 2010 har formidlet positive nyheter i kortform.
- På amnesty.no har resultater blitt formidlet på nyhetsplass, og i 2010 er de dessuten både formidlet under den profilerte kategorien "Resultater" og som oppfølging i aksjonssaken.
- Alle aksjoner har i 2010 blitt promotert i sosiale medier med takkemelding til aktivister.
- Systemer for å melde resultater/oppfølging av aksjoner til sms- og det nettbaserte aksjonsnettverket er bygget opp og tatt i bruk i 2010.
- Amnestys reklamefilmer for SMS-aksjonsnettverket mobiliserte i 2009 X og i 2010 Y nye aktivister. Begge filmene fokuserte på nytten av engasjement.

- Amnesty har i perioden vektlagt fokus på lokale aktivister og deres innsats (ref regionaliseringen).

Delmål 3: AI Norge skal sikre at vesentlig informasjon er tilgjengelig for alle medlemmer, på de språk og målformer som er strategisk hensiktsmessige iht. mål og målgruppe

AI Norge vil sørge for at informasjon om organisasjonens interne diskusjoner og utvikling, medlemsmøter, opplæringstilbud o.l. gjøres tilgjengelig for alle medlemmer.

For å spare kostnader vil AI Norge tilstrebe å distribuere all informasjon elektronisk.

Informasjonsmateriell skal lages på det språket eller den målformen som er mest strategisk hensiktsmessig iht. mål og målgruppe, jfr. AIs internasjonale språkstrategi.

- Amnesty har i perioden utviklet en ny kommunikasjonsstrategi som definerer de digitale medier som organisasjonens viktigste kommunikasjonskanaler. I tråd med denne strategien er nye nettsider og ny blogg blitt utviklet. I tillegg har Amnesty satset systematisk på tydelig tilstedeværelse i sosiale medier med utgangspunkt i en egen strategi for Amnesty 2.0.
- Omleggingen av Amnestys kommunikasjon har i perioden også omfattet en innføring av organisasjonens "Global Identity". Fra 2010 har derfor alt Amnesty kommuniserer i Norge fulgt de globale retningslinjer for logo og grafisk uttrykk. Nytt informasjonsmateriell etter de globale retningslinjene ble utarbeidet i 2010.
- AmnestyMagasinet ble i 2009 nedlagt som følge av den nye kommunikasjonsstrategien. Et enkelt nyhetsbrev kalt "365" ble i 2010 opprettet for å sikre en enkel, men regelmessig kommunikasjonskanal til alle medlemmer om organisasjonens viktigste prioriteringer.
- Informasjon har i perioden vært lett tilgjengelig på nettsiden der det fra 2010 også er lett tilgang til Amnestys siste internasjonale rapporter, mediernes dekning av Amnestys saker og en avansert søkefunksjon i tillegg til en egen ressursbank med bl.a. standardforedrag, bilder og kampanjemateriell.
- Egne nettsider for alle regionene er bygget opp med lokale nyheter og fokus på regionlederne som medlemmenes primærkontakt. Den direkte kontakten med medlemmene er blitt tettere og bedre organisert etter innføringen av de fem regionkontorene.

Mål 11: AI Norge skal styrke den internasjonale Amnestybevegelsen

Delmål 1: AI Norge skal spille en aktiv, konstruktiv og fremtidsorientert rolle i utviklingen av den internasjonale organisasjonen

AI Norge vil engasjere seg i diskusjoner og tiltak for å øke Amnestys globale slagkraft og tilstedeværelse, og for å sikre en forsvarlig forvaltning og bruk av organisasjonens ressurser. Dette vil skje i samarbeid med både den internasjonale bevegelsen og enkelte AI-seksjoner og -strukturer. AI Norge vil søke størst mulig norsk deltagelse i bevegelsens internasjonale fora og utvalg.

- AI Norges delegasjon til ICM i 2009 deltok konstruktivt i alle beslutningsprosesser.
- Styreleder og nestleder har deltatt i ulike internasjonale møter som Chairs Forum og International Finance Meeting der ulike forslag diskuteres før de kommer til ICM for beslutning.
- Generalsekretæren har i hele perioden sittet i Interim Global Mangement Team som blant annet har utviklet Global Priority Statement for hele bevegelsen.
- Amnesty i Norges nye nettsider er bygget i samme publiseringsverktøy som de internasjonale nettsidene for økt samarbeid.
- Hele Amnesty i Norges fotoarkiv er tilpasset og integrert i ADAM, det internasjonale arkivet, som gjør internasjonal deling av bilder, video og audiofiler enklere.
- Kontakt mellom ansatte med ansvar for sosiale medier og digitalt samarbeid i sør er opprettet mellom Amnesty i Norge, nordiske seksjoner og IS.
- REAP-evalueringen har vist at samarbeidet med Norge og prosjektstøtten har styrket de lokale AI-organisasjonene og gitt dem større slagkraft, se Mål 5, delmål 2.

Delmål 2: AI Norge skal støtte AIs satsing på strategisk vekst i det globale sør og øst.

Dette må skje koordinert med IS og i tråd med den internasjonale bevegelsens program for globalisering, også gjennom mulige partnerskap med andre seksjoner.

- Amnesty i Norge har i hele perioden gitt økonomisk støtte til AI Mexicos medlemsverving.
- Amnesty i Norge har gitt ekstrabidrag til International Mobilization Trust som bevilger midler til AI-seksjoner og -strukturer som ikke er selvfinansierende.

Delmål 3: AI Norge skal sikre forsvarlig forvaltning av NRK-midlene fra TV-aksjonen i 1999

AI Norge vil følge opp bruk av NRK-midlene fra TV-aksjonen i 1999 til internasjonale menneskerettighetsprosjekter med utgangspunkt i de avtalene som er gjort med NRK og den internasjonale bevegelsen om dette. AI Norge skal også bidra til prosjektene blir ivaretatt i planer og budsjetter lagt av det internasjonale sekretariatet. AI Norge skal legge grunnlaget for ny søknad om TV-aksjonen.

- Amnesty i Norge har fulgt opp bruken av midlene fra TV'99 i henhold til avtalene og med den nødvendige dokumentasjon og revisjon. Det er rapportert til NRK og Innsamlingskontrollen årlig på bruken av midlene, uten merknader.
- F.o.m. 2008 har bare REAP-programmet løpt videre med TV'99-midler, ettersom programmet som ble administrert av IS ble faset ut tidlig i 2008.
- Alle midlene, bortsett fra en liten saldo som ble refundert fra to av REAP-prosjektene, ble brukt opp pr. 31.12.2009, og det er sendt inn sluttrapport og -regnskap pr. 31.08.2010.

IV. VEKST

Mål 12: AI Norge skal sikre en målbar nettovekst i medlemsantall og inntekter for å øke organisasjonens gjennomslagskraft

- Amnesty i Norge har hatt solid inntektsutvikling med vekst utover budsjettert nivå.
- Netto vekst i antall medlemmer har i perioden vært totalt 5.135. Medlemstall pr 31.12.09 er 54.900.
- Over 30.000 nye SMS-aktivister er rekruttert, men ikke netto vekst grunnet opprydning i uvirksomme numre og frafall. Antall pr 31.12.09 er 67.000.
- Amnesty i Norge har hatt lav frafallsprosent gjennom finanskrisen i perioden, i underkant av 10 %.
- Amnesty har hatt økning i netto bidrag, herunder testamentariske gaver, kontingenter, støtteavtaler med foreninger og bedrifter, samt gaver.

Mål 13: AI Norge skal sikre en ansvarlig bruk av ressurser

Delmål 1: AI Norge skal vise respekt for de frivilliges tid og engasjement

- AI Norge har lagt om aksjonstilbudet. Det brukes mer ressurser på færre aksjoner. Dette betyr at aksjonsarbeid er blitt mer strategisk, at oppfølgingen er bedre og effekten av arbeidet øker.
- Opprettelsen av fem regionkontorer har ført til at alle frivillige har en fast kontaktperson i AI Norge. Dette gir en bedre og mer forutsigbar oppfølging.
- Høydepunktene fører til tettere oppfølging og et bedre tilbud for de prioriterte aksjonene.

Delmål 2: AI Norge skal sikre økonomisk etterrettelighet

- Amnesty i Norge har gjennomført rapportering til IS mht etterlevelse av erklæringen: INGO Accountability Charter Compliance Check List.
- Amnesty i Norge har gjennomført dokumentasjon av regnskapsrutiner med ekstern bistand.
- Amnesty i Norges regnskap er hvert år gjennomgått og godkjent av revisor KPMG og Innsamlingskontrollen.

